

598.000 fyret i USA i januar

LEDIGHED. Flere amerikanere mistede jobbet i januar end ventet af de økonomiske iagttagere.

Der forsvandt 598.000 job uden for landbruget i USA, og ledigheden er nu på 7,6 procent af arbejdsstyrken, viser nye tal. Det er det største jobtab på en måned siden 1974.

I december forsvandt der 577.000 job.

Siden den økonomiske nedtur begyndte i december 2007, er der forsvundet 3,6 millioner job i USA.

nyheder@pol.dk

Jurist: Så kan bankerne lære det

KLAGESAGER. Store erhvervsdrivende, der systematisk snyder kunder, har godt af, at de fremover bliver tvunget til at betale erstatning.

Det mener jurist Mette Reissmann. Hun har siddet i blandt andet Forbrugerklagenævnet og Pengeinstitutankenævnet og oplevet, hvordan firmaer har nægtet at følge nævnenes afgørelser, når kunden fik medhold.

»Det er fantastisk, at man nu sætter tommelskruer på virksomheder, der forsøger at snyde kunderne. Nogle be-

stemte virksomheder har været gengangere i nævnen, og de har været fløjttende ligeglade med, at de havde et enigt ankenævnet imod sig. Det kan de ikke længere nu, siger Mette Reissmann.

Hun vurderer, at især bankkunder vil få glæde af, at bankerne nu bliver tvunget til at betale. Fra sin tid i Pengeinstitutankenævnet har hun erfaret, at banker kan være nogle af de værste.

»Det glæder mig virkelig, at bankerne nu skal følge ankenævnet, for her drejer det sig ikke om små erhvervsdri-

vende, der har misforstået en regel, men om store firmaer, der i årevis har givet tvivlsom rådgivning. Nu kan jeg ikke lade være med at sige, at så kan de lære det,« siger Mette Reissmann.

Indgrebet kommer fra økonomi- og erhvervsminister Lene Espersen (K) og betyder, at firmaer bliver tvunget til at betale erstatning, hvis de taber sager i et ankenævnet. Hvis ikke firmaet følger ankenævnet, vil fogedretten simpelthen inddrive pengene til forbrugeren.

per.thiemann@pol.dk

Kina overhaler USA i bilsalg

BILBRANCHEN. General Motors' analysechef, Mike DiGiovanni, spår, at det samlede antal solgte biler i Kina for 2009 rammer et niveau på 10,7 millioner, mens forventningen for USA's vedkommende er 9,8 millioner. Indtil i fjor var General Motors verdens største bilproducent. Det er nu japanske Toyota.

flemming.ytzen@pol.dk

Ejendomsmægler: Vent med at sælge til foråret 2010

BOLIGMARKED. Den århusianske ejendomsmægler Per Faurholt fraråder i øjeblikket sine kunder at bevæge sig ud på boligmarkedet. Det skriver epn.dk.

»Her i januar har jeg sagt til folk, som ringer og vil sælge, at hvis det ikke er pinedød nødvendigt, så bør de overveje at vente – måske til foråret år 2010,« siger Per Faurholt, der er indehaver af tre Nybolig-butikker i Århus.

Han mindes ikke, at han tidligere har rådet folk til at vente, men han mener, det er nød-

vendigt, som boligmarkedet ser ud lige nu. Udbuddet af boliger er steget markant det seneste år, og ifølge de seneste tal fra Realkreditrådet var der 62.621 boliger til salg i december 2008 mod blot 28.172 i december 2005.

»Hvis alle ejendomsmæglere rådgav kunderne til at vente, tror jeg, det vil hjælpe på markedet. Jeg er overbevist om, at færre boliger til salg vil betyde, at køberne hurtigere vil slå til. De tør vente, fordi udbuddet er så stort,« siger Per Faurholt.

ritzau

BANKKRISE

Banker malker hjælpeløse kunder

Ni af landets største banker har alle udnyttet finanskrisen til at suge flere penge ud af både låne- og opsparingskunder. Kunderne kan intet gøre.

PER THIEMANN

De fleste almindelige danskere betaler lige nu regningen for, at deres bank er i krise.

Bankerne har nemlig det seneste år både hævet renten på kundernes lån og sænket renten på deres opsparinger. Det viser en analyse, som firmaet Mybanker har foretaget for Politiken.

Konsekvensen er, at det for kunderne både er blevet dyrere at låne og mindre lønsomt at spare op. Til gengæld stiger bankernes indtjening på kunderne massivt.

Situationen er alarmerende, vurderer

Christen Sørensen, der er professor i økonomi ved Syddansk Universitet og tidligere økonomisk vismand.

»Det er forventeligt, at bankerne øger renteforskellen mellem indlån og udlån under en krise, men at det sker så systematisk og så voldsomt, er ikke set før. Det giver en klar indikation på, at det er umuligt for kunderne at gennemskue bankernes priser. Konkurrencen om privatkunderne er nu reelt forsvundet,« siger Christen Sørensen.

Normalt ville højere rente på lån betyde, at bankerne samtidig ville betale højere rente til kunder med opsparing, men siden marts sidste år har alle bankerne i

undersøgelsen gjort det stik modsatte. Højdespringeren blandt de ni udvalgte banker i analysen er Lån & Spar Bank. Her er renten på forbrugslån steget med 1,750 procentpoint, mens renten på opsparing er faldet med 1,625 procentpoint. Banken får altså i alt 3,375 procentpoint mere ud af kunderne i dette tilfælde.

Sådanne stigninger viser, at situationen er helt ekstraordinær, vurderer Mybanker.

»Selv de allermest solide privatkunder har bankerne hævet prisen markant for. Det kan bankerne kun gøre, fordi de ved, at privatkunderne ikke har ret meget at forhandle med. De kommer simpelthen til at betale prisen for, at banken typisk tager penge på sine erhvervs-kunder,« siger Morten Westergaard, partner i Mybanker, der lever af at analysere og sammenligne bankernes renter og gebyrer.

Bankerne i undersøgelsen har forhøjet

renteforskellen mellem indlån og udlån med mellem 0,875 og 3,375 procentpoint. Bankerne har et forklaringsproblem i, at de ikke hæver renten på kundernes opsparing, når de kræver mere i rente for lån, vurderer privatrådgiver Kim Valentin fra Finanshuset i Fredensborg.

»Kunderne må virkelig huske, hvilke banker der udnyttede dem mest i den her situation – og så straffe dem, når vi en dag kommer ud af den her krisesituation. Bankerne opfører sig så rystende arrogant, at jeg simpelthen ikke har ord for det. Men indtil videre kan kunderne ikke gøre så meget, da det reelt er umuligt at skifte bank for rigtig mange,« siger Kim Valentin.

I bankernes brancheorganisation kræfter man, at bankerne over en bred kam har skruet prisen for kunderne op, men henviser til, at det har været meget værre før i tiden.

BANKRENTER BANKERNE PUMPER PRISEN

Ni af landets største banker har alle øget forskellen mellem renten på indlån og udlån det seneste år og har dermed tjent mere på kunderne. Bankerne i undersøgelsen er: Danske Bank, Nord-ea, Sydbank, Arbejdernes Landsbank, Amagerbanken, Fionia Bank, Lån & Spar Bank, Eik Bank og Basis Bank. Undersøgelsen er foretaget ved at sammenligne udviklingen i renten på et typisk forbrugslån og en typisk opsparingskonto siden marts 2008. Hele undersøgelsen kan ses i Lørdagsliv side 6.

»Bankernes rentefastsættelse afhænger af finansieringsomkostningerne kombineret med kreditrisikoen. Selv om forskellen på bankernes ind- og udlånsrente er

steget den seneste tid, er den fortsat historisk lav,« siger Jørgen Horwitz, direktør i Finansrådet.

Han erkender samtidig, at nogle gældskunder reelt kan være hjælpeløse over for bankens prisskrue i forhold til, at de har svært ved at skifte bank.

Nordea, som i analysen har øget forskellen mellem forbrugslån og opsparing med 2,375 procentpoint, bekræfter, at tallet er korrekt, men peger på, at netop den sammenligning giver et unuanceret billede.

»Ser man kun på de enkelte produkter, risikerer man at tegne et skævt billede, der ikke tager højde for den enkelte banks rådgivning og produktudbud,« siger pressechef Claus Christensen fra Nordea.

per.thiemann@pol.dk

Lørdagsliv side 6

DANSKE BANK

Irland har været en dyr fornøjelse

Men på længere sigt skal det nok blive en god forretning, forudser Danske Banks formand, Alf Duch-Pedersen, som betragter den danske bankpakke som en god forsikring, hvis man tror, vi ikke har set det værste endnu.

INTERVIEW STIG ANDERSEN

Et katastrofeår for Danske Bank. Sådan lød dommen, da topchefen, Peter Straarup, torsdag fremlagde Danske Banks regnskab for 2008. Vi har spurgt bankens formand, Alf Duch-Pedersen, om det rystende resultat får konsekvenser, som kræver, at bestyrelsen bliver involveret?

»Det tør jeg dårligt gå ind på specifikt. Det er klart, at vi lige nu har sat bankens strategi i bero på den måde, at vi ikke længere er på jagt efter at sprede vores fodaftryk endnu mere ud i Europa. Nu koncentrerer vi os om vore eksisterende kunder. Vi har været glade for, at vi har Irland, men det er klart, at lige nu er det en dyr fornøjelse, og vi har valgt at afskrive hele vores investering på den satsning.«

En sådan afskrivning er vel udtryk for, at satsningen i Irland var forkert?

»Nu er alt jo lettere i bakspejlet. Vi kunne have valgt at afskrive mindre, men har altså valgt at afskrive det hele, fordi vi tror, der går nogen tid, inden Irlands økonomi kommer op igen. Havde vi afskrevet mindre, skulle vi måske bare have afskrevet igen næste år. Men det betyder, at den investering, vi har foretaget, ikke er så rentabel, som vi troede, den ville blive.«

Bankens direktør, Peter Straarup, sagde netop ved regnskabsoffentliggørelsen, at en del af bankens problemer er selvforskyldte?

»Jeg tror ikke, det er Irland, han har tænkt på. Irland bliver en god forretning, men lige nu rammer det hårdt i Irland, og derfor skal vi nedskrive. Men på længere sigt tror vi, det bliver en god forretning.«

Man kan altså godt være tilfreds med no-

get, man skal afskrive 100 procent?

»Havde man kunnet se, hvad der ville komme til at ske, så ville man jo nok have gjort visse ting anderledes. Men den luksus er der jo ingen, der har. Heller ikke vi.«

Der skal afskediges 350 bankmedarbejdere. Bliver der også nogle konsekvenser for direktionen?

»Det gør der ikke, nej. Der er fuld tillid til vores direktion og til vores ordførende direktør. Når der afskediges, så er det, fordi hovedkontoret var i vækst-mode og gearret til at erobre markedsandele. Den del har vi nu sat på standby og skåret de ressourcer væk, der var afsat til det.«

Danske Bank vil forsøge at sætte sig på 26 af de 75 milliarder, der er i bankpakken. De penge skal der betales 10 procent for, en rente, økonomiminister Lene Espersen har kaldt »mæsten åger«. Er det udtryk for omfanget af Danske Banks krise, at i er nødt til at arbejde med så dyre penge?

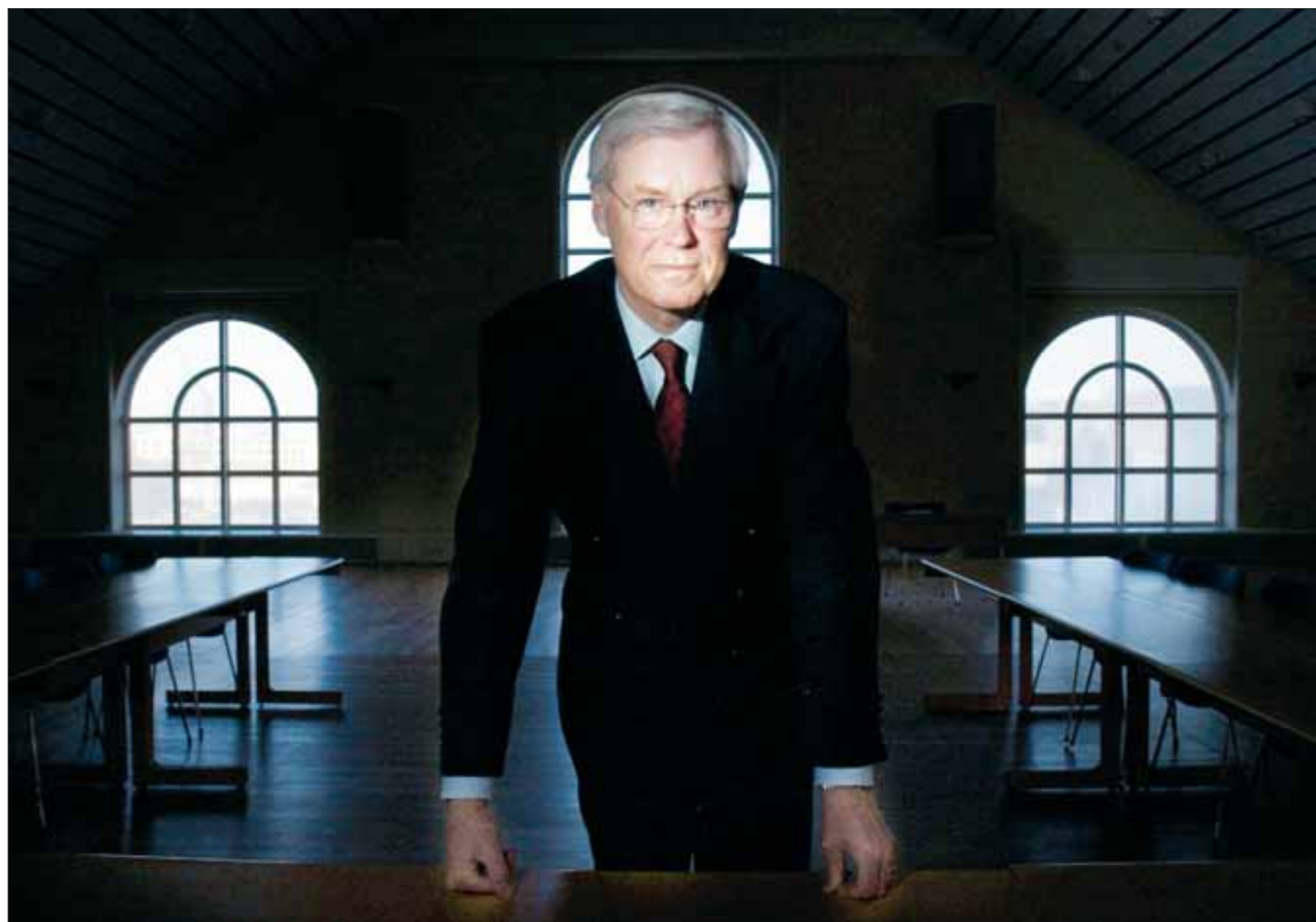
»Jeg mener ikke, man kan kalde det åger, men det er en høj omkostning. Man skal blot huske på, at det lige nu er den eneste kapitaltilførselsmulighed, der findes for banksystemet, idet alle andre kanaler ikke fungerer i øjeblikket. Vi har valgt at benytte bankpakken, for den anden mulighed er, at banken slanker sin balance.«

Det gør Danske Bank vel også?

»Jo, men det ville blive kraftigere og hurtigere, hvis ikke vi havde bankpakken. Men vi har valgt at benytte os af bankpakken, også fordi en slankning af balancen går jo ud over kunder og projekter. Men jeg vil understrege, at Danske Bank mangler ikke kapital i dag, det er alene et spørgsmål om, hvordan vi ser samfundsudviklingen i 2009 og 2010. Hvor lang og hvor dyb bliver den krise, vi er på vej ind i.«

Er det så udtryk for, at Danske Bank mener, det bliver en meget alvorlig samfunds-krise, når I sætter jer på så stor del af bankpakken?

»Det er et udtryk for, at vi så får en solvensprocent i Danske Bank, der svarer til det, regeringen har spillet ud med. Vi har jo en kapital i banken i forvejen, bankpak-

26 MILLIARDER, TAK. »Vi har så valgt staten. Her skal man tage imod det, man kan få,« siger Danske Banks formand, Alf Duch-Pedersen, om de for tiden begrænsede muligheder for at få tilført kapital. Arkivfoto: Lars Krabbe

kepengene skal tages som udtryk for, at vi ønsker en ekstra polstring, fordi vi tror, det kan ende med et lidt mørkere scenarium end det, vi ser i dag.«

Altså en garanti for, at nu bliver der ikke flere problemer med Danske Bank?

»Der udstedes ingen garantier her. Det kan man ikke, og det kan du ikke få nogen til med de ændringer, der sker, og med den hast, det sker. Der foregår jo også noget rundt om os, det er ikke et isoleret Danske Bank-fænomen det her.«

Hvad ville der være sket, hvis der ikke var kommet en bankpakke?

»Så ville vi formentlig være gået i gang med at slanke balancen lidt hårdere, og vi ville formentlig have gjort noget mere ved vore omkostninger. Vi ville stadig være kommet igennem krisen som en selvstændig bank, så bankpakken har ikke været et must for os. Men det er en god forsikring, hvis man tror, at vi ikke har set det værste endnu. Også for vore kunder.«

Er det succes for en bankformand at måtte gå til staten og låne penge til meget høje renter?

»Nej, det kan ikke betegnes som en succes. Men hvis det er den eneste kanal, så er der jo ikke så meget at spekulere over, hvis man gerne vil drive banken videre. Alternativet ville være et meget barskt scenarium.«

A.P. Møller – Mærsk har udtrykt overraskelse over det dårlige resultat. Hvad betyder det at have en enkelt meget stor aktio-

FAKTA DANSKE BANKS NEDTUR

Danske Bank afleverede torsdag et opsigtsvækkende dårligt årsregnskab, der fik topchef Peter Straarup til at tale om den værste krise siden depressionen i 1930'erne. Det samlede resultat for 2008 blev et overskud på 2,2 mia. kr. før skat – til sammenligning kom Danske Bank ud af 2007 med et resultat på 19 mia. kr. Især fjerde kvartal var hårdt: Her dykkede resultatet til et minus på 7,1 mia. kr. Årsagen var, at banken nedskrev værdien af sine udlån med over 9 mia. kr. som følge af finanskrisen og tab på især ejendomme og byggeri. Banken beder nu om 26 mia. kr. i lån fra den statslige bankpakke II.

nær i denne situation?

»Jeg har ikke set kommentaren og ved ikke, om den er citeret rigtigt. Jeg tror, de var mere ude for at sige, hvor overraskede de var over, hvor voldsom finanskrisen var. Men vi har jo mange aktionærer.«

Svækker det dig som formand for Danske Bank?

»Næh, det føler jeg ikke. Det betyder, at banken har en aktionær, som følger tæt op, og det er jo med til at give ro. Både i opgangs- og nedgangstider, de forstår jo, hvad det er, der foregår.«

Men de forstår jer dog ikke så meget, så de har skudt mere kapital i Danske Bank?

»Vi har ikke bedt dem om nogen penge. Det kunne vi have gjort, men verden er jo fuld af valg, og det, vi har valgt, det er det, vi har meldt ud. Og vi har så valgt staten. Her skal man tage imod det, man kan få.«

erhverv@pol.dk